

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1103

Vragen van de leden **De Roon** en **Wilders** (beiden PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat Nederland opnieuw niet tegen een VN-resolutie heeft gestemd die enkel de islamitische naam voor de Tempelberg gebruikt* (ingezonden 3 december 2021).

Antwoord van Minister **Knapen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 december 2021).

Vraag 1

Klopt het dat 129 landen met een VN-resolutie hebben ingestemd die alleen de islamitische naam voor de Tempelberg gebruikt en daarmee de Joodse banden met de Tempelberg probeert weg te poetsen?¹

Antwoord 1

Het klopt dat 129 landen tijdens de Algemene Vergadering van de VN hebben ingestemd met de «Jerusalem»-resolutie, waar een verwijzing in staat naar de Tempelberg/Haram-al-Sharif waarbij alleen de Arabische term «Haram-al-Sharif» genoemd is.

Vraag 2

Waarom heeft u zich niet aan de zijde geschaard van de VS, Hongarije, Tsjechië e.a. landen die tegen deze resolutie hebben gestemd, terwijl Nederland zich laf heeft onthouden van de stemming?

Antwoord 2

Nederland zet zich bij de VN in om niet uitsluitend de term «Haram-al-Sharif» te gebruiken, maar daarbij ook altijd de benaming «Tempelberg» te gebruiken, om de historische, religieuze en culturele connectie van deze heilige plaats met de verschillende religies te reflecteren. Het is teleurstellend dat in de Jerusalem-resolutie nog steeds éénmaal de term Haram-al-Sharif gebruikt wordt.

Het kabinet maakt bij het bepalen van een stempositie altijd een brede belangenafweging. Een tegenstem zou niet het juiste signaal zijn geweest, gezien de inhoudelijk belangrijke boodschappen die in de Jerusalem-resolutie staan. In de Jerusalem-resolutie wordt onder meer de sloop van Palestijnse

¹ <https://www.jpost.com/international/129-nations-ignore-jewish-ties-to-temple-mount-call-it-solely-muslim-687592>

huizen, uithuiszettingen en de uitbreidingen van nederzettingen veroordeeld. Dit zijn boodschappen die het kabinet steunt. Het Israëlische nederzettingen-beleid is een belangrijk obstakel voor het bereiken van duurzame vrede, waarbij uitbreidingen van nederzettingen in en rondom Oost-Jerusalem extra gevoelig liggen. De dreigende uithuiszettingen in de wijk Sheikh Jarrah, die in de resolutie worden genoemd, waren in mei dit jaar een van de aanleidingen voor spanningen in Jeruzalem en een gewapend conflict tussen Israël en Hamas.

De laatste keer dat de Jerusalem-resolutie in stemming werd gebracht in 2018 stemde Nederland, samen met alle EU-lidstaten, voor de resolutie. Het opnieuw noemen van de term Haram-al-Sharif heeft Nederland doen besluiten van stempositie te veranderen en niet meer voor de resolutie te stemmen, ondanks dat een meerderheid van EU-landen dat dit jaar wel deed. Een tegenstem zou niet het juiste signaal zijn geweest, gezien de inhoudelijk belangrijke boodschappen die in de Jerusalem-resolutie staan. Daarom heeft Nederland, met een groep van 9 EU-landen, waaronder Duitsland, besloten zijn stem te onthouden.

Vraag 3

Heeft Nederland net als eerder met de Palestijnse delegatie onderhandeld over de (concept) resolutie en is het verzoek gedaan de islamitische term «Haram-al-Sharif» te verwijderen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat was de respons?

Antwoord 3

Voor veel EU-lidstaten, waaronder Nederland, is de terminologie rondom de heilige plaatsen in VN-verband een punt van zorg. Binnen de EU behoort Nederland tot de lidstaten die zich het meest proactief inzet om dit aan te passen, ofwel door de term «Tempelberg» toe te voegen, ofwel de verwijzing naar alleen Haram-al-Sharif weg te laten. Deze inzet is in lijn met de motie van het Eerste Kamerlid Schalk (Kamerstuk 35 403, J). Op aandringen van Nederland en de EU is een verwijzing naar de term Haram-al-Sharif (zonder vermelding van «Tempelberg») uit de operationele paragraaf van de *Jerusalem*-resolutie verwijderd. Ook is in de *Jerusalem*-resolutie een tekst toegevoegd die de heiligheid van de stad Jerusalem voor alle drie de monotheïstische religies onderstreept. Uiteindelijk resteert er dit jaar in het gehele pakket aan resoluties nog slechts één verwijzing naar de term Haram-al-Sharif. In 2018 zaten er nog vier verwijzingen naar Haram-al-Sharif in de resoluties. De EU heeft in een stemverklaring opnieuw bezwaar gemaakt tegen het exclusief noemen van de term Haram-al-Sharif.

Vraag 4

Op basis van welke argumenten is de Nederlandse stempositie bepaald en op welke punten bent u het niet eens met uw Europese collega's uit Hongarije en Tsjechië die volkomen terecht tegen stemden?

Antwoord 4

Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Hoe lang laat u zich nog gebruiken voor de Palestijnse propagandamachine die dit soort onzinresoluties elk jaar uitspuugt? Bent u bereid voortaan altijd tegen resoluties te stemmen die enkel de islamitische naam voor de Tempelberg gebruiken?

Antwoord 5

Zoals bekend heeft het kabinet bezwaar tegen de hoeveelheid resoluties en de daarmee gepaard gaande disproportionele aandacht voor Israël. Nederland zal zich blijven inzetten voor het verbeteren en stroomlijnen van het gehele pakket, alsook het verbeteren van de terminologie van de heilige plaatsen. Er staan in de resoluties ook belangrijke inhoudelijke punten die Nederland steunt als deel van zijn inzet op het Midden-Oosten Vredesproces (MOVP). Het verbeteren van het Palestijnse resolutie-pakket vergt een lange termijn inzet. De uiteindelijke stempositie zal op basis van een brede belangenafweging gemaakt worden.